

Jaarverslag Oude Algemene Begraafplaats Zeist

2023

Jaarverslag 2023 Stichting Oude Algemene Begraafplaats Zeist.

Graag presenteren wij u weer het jaarverslag van Stichting Algemene Oude Begraafplaats Zeist. In dit verslag kunt u over onze activiteiten van 2023 lezen.

Grafkelders

De bijzondere grafkelders op de begraafplaats zijn dringend aan restauratie toe. Sinds 2019 zijn er verschillende onderzoeken gedaan naar de staat van de grafkelders en is onderzocht of de wortels van de monumentale bomen, die bij de kelders staan, de kelders hebben beschadigd. Uit deze onderzoeken is naar voren gekomen, dat de meeste grafkelders in goede staat zijn en dat de wortels van de bomen geen schade hebben aangericht. Wel zijn veel gemetselde rollagen van de grafkelders niet meer intact en daardoor zijn de grafstenen gaan verzakken en instabiel geworden. Ook kan het betreden van de paden tussen de grafkelders meer schade veroorzaken aan die rollagen en kunnen de instabiele grafstenen gevaar

voor instorting opleveren. Daarom is in overleg met de gemeente Zeist besloten, voor de veiligheid van de bezoekers, de grafkelders met lint af te zetten. Het is niet de meest ideale en mooiste oplossing, maar is wel effectief gebleken. Daarnaast heeft gemeente Zeist in 2021 opdracht gegeven aan een funerair expert om een plan op te stellen met advies over hoe de kelders daadwerkelijk het beste kunnen worden gerestaureerd en welke kosten daarmee gepaard gaan. Deze rapportage is eind 2022 voltooid, we hopen dat dit jaar met de daadwerkelijke restauratie van de kelders kan worden begonnen. In verband met personeelstekort bij de gemeente heeft dit project helaas wat vertraging opgelopen. Uiteindelijk wordt begin 2024 gestart met het werven van een projectleider voor dit project. Zodra deze gevonden is, zal er gestart worden. Het voornemen is eind 2024 daadwerkelijk te beginnen.

Tevens hebben er het afgelopen jaar diverse overleggen plaats gevonden met de gemeente betreffende het groenonderhoud.

Tentoonstelling 2022-2023

Als aanvulling op de vaste tentoonstelling "Begraven in Zeist", die in het baarhuis is ondergebracht, wordt jaarlijks door het bestuur en de tentoonstellingscommissie van het ZHG een expositie verzorgd, over individuele personen of over een familie, waarvan leden op de Oude Begraafplaats zijn begraven. De bijzondere tentoonstelling in 2022 en 2023 is gewijd aan Jacob Theodoor Grothe (1822-1894) (foto) en zijn gezin.

Wie was Jacob Theodoor Grothe? Jacob Theodoor Grothe huwde in 1848 op Kersbergen met Johanna Louisa Antoinetta barones Taets van Amerongen. Het echtpaar kreeg 10 kinderen. In 1850 gaf Grothe opdracht tot de bouw van de buitenplaats Nijenheim, dat nu nog is gelegen aan de Kroostweg in Zeist. Grothe was zeer bemiddeld. Hij hoefde geen beroep uit te oefenen, maar bekleedde wel diverse maatschappelijke functies. Van 1852 tot 1876 lid van de gemeenteraad van Zeist.

Op de Oude Algemene Begraafplaats Zeist is de dubbele grafkelder van de familie Grothe A 38-39. Het linkerdeel is bedekt met hardstenen dekplaat met opschrift in reliëf: Grafkelder van de Familie J.Th. Grothe. Het rechterdeel heeft een reeks klinkertjes als afdekking in plaats van een hardstenen dekplaat. Deze dekplaat is op enig moment verwijderd.

De in stukken gebroken dekplaat is in eerste instantie teruggevonden bij de Oude Haven aan de Waterigeweg. Daarna is hij neergelegd op een plek achter in de tuin van Slot Zeist, waarna hij begin dit jaar is teruggehaald naar de Begraafplaats en is neergelegd op een tijdelijke plek. De intentie is deze dekplaat terug te leggen op zijn oorspronkelijke plek na restauratie van de grafkelder. In de grafkelder liggen Jacob Theodoor Grothe, 71 jaar met zijn echtgenote Johanna Louisa Antoinettes baronessen Taets van Amerongen, 39 jaar en vier van hun kinderen begraven (Willem Karel Grothe; 8 maanden, Jacob Theodoor Grothe; 23 jaar, Johanna Louise Antoinette Grothe ; 81 jaar en Henriette Josina Grothe; 97 jaar). In graf E 133 zijn begraven: Sophie Jacoba Wilhelmina, dochter van Jacob Theodoor Grothe en haar echtgenoot Hendrik Willebrord Jansen.

Op 22 april 2023 heeft wethouder dhr. Walter van Dijk de tentoonstelling geopend in aanwezigheid van een groot aantal genodigden en belangstellenden. Deze tentoonstelling is nog tot mei 2024 tijdens openstellingen van het poortgebouw te bezichtigingen.

Posters van eerdere tentoonstellingen

Inmiddels zijn er tien bijzondere exposities geweest, het is een goede traditie geworden. De volgende families en personen zijn hierbij in beeld gebracht: Tindal, De Pesters, v.d. Haar, Ekdome en de molenaars van Altena, de Struve en Schuurman, de familie Steggewentz, de dames Walkart, de familie Stoové, de schoolmeesters Jacob van Zanten, Simon de Meijere en Abraham Christiaan de Vriendt en de predikanten Ds. Johannes Ewaldus Kist, Ds. Abraham Couvée en Ds. Diedericus Wijting. Deze posters zijn in posterramen geplaatst en zitten in een posterframe zodat zij, ook na afloop van hun tentoonstelling permanent te bezichtigen zijn tijdens de openstellingen van het Poortgebouw.

In maart is een deel van de posters tentoongesteld in het Binnenbos in Kerckebosch. Daar werden ze door veel geïnteresseerde bezoekers bekeken.

Openstelling met muziek

Op zaterdag 27 mei 2023 is via Kunstenhuis Idea tijdens de openstelling het renaissance ensemble Cantus Firmus aanwezig geweest om een aantal kleine (gratis) concerten te verzorgen op de begraafplaats.

Het ensemble bestond uit zang, blokfluit en viola da gamba en de muzikale leiding ging uit van Kunstenhuis Idea. Er werd muziek gespeeld uit de 15e en 16e eeuw van Binchois, Ockegem en Josquin.

De openstelling werd goed bezocht en de bezoekers waren enthousiast over de muziek. Dit zullen we zeker in 2024 een keer herhalen.

Aanpassing afwatering

In juni heeft de gemeente ervoor gezorgd dat de afwatering vanaf de begraafplaats beter geregeld is. Bij veel regen is er wateroverlast en loopt het water het poortgebouw binnen, met als schade als gevolg. Door middel van een grote waterput aan de voorkant en een goede begeleiding van het water naar deze put moet de wateroverlast verholpen zijn.

Open Monumenten Dag 2023

Deze Open Monumenten Dag was er geen andere bijzondere activiteit dan de openstelling van Poortgebouw en begraafplaats met diverse rondleidingen. Gelukkig konden wij ons weer verheugen in een groot aantal, zeer geïnteresseerde, bezoekers. Voor de kinderen hadden we een opdracht gemaakt om symbolen op de begraafplaats op te zoeken. Door diverse kinderen werd deze opdracht vol enthousiasme uitgevoerd.

Website

In 2023 hebben we een vrijwilliger gevonden, die de veranderingen op de website wil uitvoeren. Het up-to-date houden van de website was voor de bestuursleden zeer tijdrovend en professionele ondersteuning bleek kostbaarder dan we oorspronkelijk hadden ingeschat. In 2023 hebben we in Judith Botman een prettige en deskundige op dit gebied gevonden en wij zijn erg blij met haar ondersteuning. Zij plaatst voortaan de geplande activiteiten en nieuws-items over de begraafplaats op de website.

Grafmonumenten

Het bestuur hecht grote waarde aan het instandhouden van de graven en grafmonumenten. Dit voorkomt dat de graven snel in verval raken en draagt eraan bij dat de begraafplaats aantrekkelijk blijft voor het publiek. Het consolideren van de graven blijft dan ook hoog op de agenda staan.

De donaties en subsidies maken het de Stichting mogelijk graven en grafstenen in stand te houden en beschadigingen van hekwerken te herstellen (zonder moderne bevestigingsmiddelen). Voor de ontvangen donaties en bijdragen is het bestuur zijn donateurs veel dank verschuldigd. Zonder deze bijdragen kunnen de conserveringswerkzaamheden niet worden uitgevoerd.

Wellicht ten overvloede merkt het bestuur op, dat het financieel verslag 2023, waarin de financiële specificaties van de activiteiten staan, beschikbaar is op de website van de Stichting.

De Wiedclub

Werkzaamheden

In 2023 hebben de vrijwilligers weer als groep samen kunnen werken aan onderhoud van het groen en de grafstenen op de begraafplaats. Ook dit jaar heeft de gemeente Zeist het grotere onderhoud gepleegd op de begraafplaats, waardoor het park er goed verzorgd uit ziet.

Het bestuur vindt het fijn dat de Wiedclub twee keer per maand zo enthousiast aan de slag gaat op de begraafplaats en heeft daarom besloten hen ook dit jaar als blijk van waardering een geschenkbond aan te bieden. In december heeft de Wiedclub in het Poortgebouw een gezellig eindejaar samenzijn gehouden met enkele hapjes.

Het bestuur heeft het voornemen medio 2024 een uitje te organiseren voor de Wiedclub en het bestuur. Dit uitje zal naar alle waarschijnlijkheid gaan naar de Oude Algemene Begraafplaats in Driebergen.

Wiedtijden en nieuwe vrijwilligers

De Wiedclub wiedt elke eerste dinsdagmiddag en derde donderdagmiddag van de maand van 13.30 – 16.00 uur.

De Wiedclub kan altijd uitbreiding gebruiken en dus zijn vrijwilligers van harte welkom. Men kan langs komen tijdens de wiedmiddagen of aanmelden via de website. Bij de vrijwilligerscentrale staat nog steeds een oproep voor vrijwilligers voor de Wiedclub.

Lesprogramma basisscholen

Het door ons ontwikkelde lesprogramma voor de bovenbouw van basisschoolleerlingen hebben wij helaas nog niet kunnen aanbieden aan de scholen. Het is ons voornemen dit i.s.m. het Kunstenhuis in het schooljaar 2024-2025 uit te gaan voeren.

Lions Club Zeist 'Handen uit de mouwen'

Zaterdagochtend 17 juni 2023 en 16 september 2023 is er, net als in 2022, vanuit de Lions Zeist een groep enthousiaste hulpvaardige mannen geweest de begraafplaats op om de roestige hekjes, die om verschillende grafstenen staan, schoon te maken. "We serve" staat in het motto van iedere Lionsclub, zij hebben dit motto meer dan waar gemaakt. In de ochtend kwam een ochtendploeg en na de lunch kwam een middagploeg. Gelukkig was het beide dagen weer lekker weer en kon er goed doorgewerkt worden.

Aangezien er heel veel hekjes aanwezig zijn en het helaas per hekje langer duurt dan verwacht, hebben de Lions toegezegd medio 2024 terug te komen om verder te gaan. Gezegd kan worden dat wij de Lions heel dankbaar zijn voor hun elke keer weer tomeloze inzet en enthousiasme.

Het Geheugen van Zeist

De erfgoedpartners van Zeist werken samen in de vereniging Het Geheugen van Zeist. De erfgoedpartners zijn: Bibliotheek Idea Zeist, Gemeente Zeist – Gemeentearchief Zeist, Gilde Zeist, Historische Vereniging Den Dolder, Museumstichting 't Hernhuttershuis, Oude Algemene Begraafplaats 'de Kleine en de Groote', Stichting De Zilver-Kamer, Stichting Lokaal Austerlitz, Stichting Ruijs Archief, Stichting Wegh der Weegen, Zeister Historisch Genootschap. De verschillende websites van de erfgoedpartners zijn ook via de website van het Geheugen van Zeist te bereiken.

Het Geheugen van Zeist heeft ten doel het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten. Het Geheugen van Zeist heeft een eigen website. Op deze website vindt men een verzameling gegevens, zoals teksten en afbeeldingen en video's, die te maken hebben met de geschiedenis van Zeist en zo voor iedereen beschikbaar zijn. Op deze website is het digitale grafregister van de Oude Begraafplaats opgenomen. Zo kan men nagaan wie er begraven ligt en waar.

Op de volgende wijze is het grafregister te vinden:

1. ga naar www.geheugenvanzeist.nl
2. kies Alle collecties, klik door naar Personen
4. klik op Bron in gele balk, dan op Graf
5. vul naam persoon in

Ook kunt u via een QR-code op het informatiebord op de begraafplaats op deze manier toegang krijgen tot het grafregister.

ANBI

Voor de bestaande en de nieuwe donateurs brengt het bestuur onder de aandacht dat onze stichting door de belastingdienst de ANBI-status is toegekend. Dat betekent dat giften aan de stichting in de belastingaangifte als aftrekbare gift kunnen worden aangemerkt. Op de website van de Belastingdienst is de stichting als volgt geregistreerd, Stichting Oude Algemene Begraafplaats Zeist De Kleine en de Grote RSIN/fiscaalnummer 811107462.

Samenstelling van het Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen.

Dhr. H.W.R. Velema	voorzitter
Dhr. J. Bosman	penningmeester
Mevr. S. Jetten-van den Hoek	secretaris (vanaf 16 februari 2024)
Mevr. B. A.H.M. Okhuijsen-Schumacher	lid
Dhr. H.W.K. Kaspersen	lid
Mevr. A.M.S. Ponten	lid

Zeist, maart 2024